

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTALAJDONOS:

BETEGH PÁL

SZÉPIROD. FŐMUNKATÁRS: **FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyit-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cseque-számla 10,489. szám.

II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai.

Udvarhelyvármegye közönségéhez.
Öt koporsó.

Szózat érkezett Udvarhelyvármegye közönségéhez, a Székelyföld központján élő székely nemzethez. II. Rákóczi Ferenc, Erdély utolsó választott fejedelme és bujdosó társai szent hamvainak hazahozatalához hív a nemzeti kormány szöszata. Jön az öt koporsó...

T h ö k ö l y I m r e . A magyar daliák örök eszménye, a nemzeti szabadságharc forró véru vezetője, aki 201 esztendő óta érzi idegen föld súlyát porai felett...

II. Rákóczi Ferenc . . . A hazátlanság vérző lelkü apostola. Az örök bujdosás mártirja, a hazaszeretet félistene, szent a szentek között, akik valaha hazát szerettek és megszenvedtek erte.

Z r i n y i I l o n a ! A hőslékü asszonyok példaképe. A magyar anyák mindenkori ideálja. Erő és gyöngédség. Sas a vészek borulataiban, galamb a családi érzések árnyas melegében. Hős fiának hős anyja... Egymás mellett pihennek, hogy egymással jöjjenek haza... haza...

Eszterházy és Sibrik! Rodostó csöndes temetője őrizte eddig álmaikat. A hazáért ették annak idején a hontalanság keserű kenyerét, melyet szívköböl omlott könyeik a tenger vizénél még sósabbá tettek...

Es jön az öt koporsó... Ezt jelent a magyar királyi miniszterelnök szöszata Nektek, igaz székelyek, Rákóczi fejedelem népe! Ime olvassátok:

4778—906 M. E. sz. M. Kir. Miniszterelnök.

Udvarhelyvármegye közönségének.

II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak tetemeit az országos küldöttség f. é. október hó 28-án (vasárnap) reggel fogja Budapestre hozni s azok a nyugati pályaudvartól kiindulva, fejedelmi hamvakhoz méltó díszmenettel fognak a budavári koronázó (Mátyás) templomba, illetőleg Tökölly Imre tetemei a Deákterti evangélikus templomban kísértetni s ezen helyeken háladó istenítiszteletek fognak tartatni az ország azon nagy öröme alkalmából, hogy ő császári és apóstoli királyi Felsőlegmagasabb elhatározása folytán történelmünk ezen dicső alakjainak földi maradványai immár hazai földben fognak pihenedni.

Ezen ünnepélyes istenítiszteletek után a hamvakkal ugyanaznap este Kassára szállítatnak, a hol 29-én leend az ünnepélyes gyász-

szertartás, illetve végleges eltemetés, míg a Tökölly hamvai még aznap Késmárkra szállítatnak, hol f. hó 30 án lesz az ünnepélyes eltemetés.

Amennyiben tehát a vármegye t. közönsége a budapesti ünnepélyen képviseltetni kívánja magát: felkérem a t. címét, hogy a budapesti ünnepben résztvevő küldöttségi tagoknak számát „Rákóczi Bizottság Képviselőház” cím alatt sürgönyileg azonnal, küldöttjének neveit pedig legkésőbb f. hó 14-ig velem tudatni sziveskedjék.

Feltétlenül kívánatosnak tartanám, ha a vármegye címeres zászlaját és a mennyeiben a T. C. illyennel rendelkeznek, a régi Rákóczi zászlót is a küldöttség egy, illetve két tagja lóháton vinné az esetben is, ha egyébként bármely oknál fogva a törvényhatóság területén lovas bandériumot szervezni nem sikerülne.

Tekintve a budapesti országos ünnepség nagy jelentőségét, tekintve azt, hogy ez a drága hamvak hazahozatali ünnepségének természetes központja leend: méltán reményilem a vármegye t. közönsége hazafias érzésétől, hogy a maga részéről is teljes odaadással fogja támogatni a kormányt azon törekvésében, hogy az országos ünnepély már külső díszénél fogva is méltó kifejezése legyen azon mély kegyeletnek, mely II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak ragyogó emléke iránt kiolthatatlanul él az ország lakóainak szívében.

Az ünnepély fényének emelése érdekében kívánatos, hogy a törvényhatóság küldöttjei nem gyászhelyükön, hanem díszmagyarban jelenjenek meg.

Megjegyzem végül, hogy az ünnepély részletes programját legközelebb közölni fogom.

Budapesten, 1906. október 2.

A miniszter meghagyásából:

Dr Rónay Béla s. k. miniszteri tanácsos.

Elébük megy a nagy magyar nemzet... Dicsőséggel fogadja azokat, akik halottaikból föltámadtak. Az Istenembert is glóriás fény vette körül világmegváltó szenvedései után, mikor a sirból kiszállott. Kegyelettel kell fogadni azokat nekünk is, akik a szeretett hazától messze, mindennap sirtak és zokogtak utána.

Uj Magyarország zsendülő népe! Székely bércek hűséges, becsületes védelmezője! Oldd meg saruidat, vedd le fővegedet, hajtsd meg a fejedet és ajkaidal érintsd azt a szent helyet, amelyet vitéz vértanuid koporsója megérint!...

Székelyek! Testvérek! A nagy Rákóczi fejedelem forró szeretetének fénysugara világítson be lelketekbe. Ez vezessen az ő és bujdosó társai emlékéhez Benneteket és minden igaz magyart!...

Október 6.

(tja) Ősz volt... Zordon, hideg ősz! Magyarországon a halálhozó hideg szél süvített végig. Erdő és mező letarolva mind, ékességüktől megfosztva hirdették a halált. Sehol zöld, sehol virág... elhallgatott a csalogány is. Ha dalolt is néha, dala gyászdal volt, mely a nemzet vértanuit kísértte sirjába. A Maros is ott Arad alatt meg-megállt, mintha neki is fájna a magyar Golgotha. E nagy napon levetkőzve a mindennapiság nyűgét, tisztultabb gondolatban szálljon lelkünk a messze távolba, hol büszke ércszobor hirdeti, ott szűnt meg dobogni hazáját igazán szerető 13 magyar szív.

Tizenhárom aradi mártír! Szent szó a nemzet ajakán, tündöklő csillog nemzetünk egén, a ti nemes alakok, vértanu haláltok világít fátylóként. Töletek tanultuk, hogy a legszentebb eszme, mely élteti s felvirágoztatja nemzetünk annyi vihartól tépett fáját, a szabadság. E fát öntözé véretek s volna-e magyar, aki lütel-n lenne hozzátok és sokatszenvedett hazájához.

Midőn a szabadság szele süvített végig a vén Európán s nemzet nemzet után emelkedett ki a tetlenség posványából; midőn fegyvert fogtak a mindenkori népek legszentebb eszméjének védelmére, a magyar nemzet is felébredt közönyéből s mit vértanuknak árán vívtak ki más népek, azt megszerezte egy nap — március 15-ike.

De nem élvezhette népünk a felleges vívmányokat. Míg egyik kéz megadta 300 év óta elkobzott jogainkat, addig a másik visszavette azt. Amit kivitt Kossuth lángszava, azt visszavette tőlünk nemzetünk örökös ellensége: a kamarilla.

Midőn örömmámorban uszott a nép s készült, hogy méltó legyen a visszavitt jogokhoz, ajkán fagyott az örömjongás és vészkiáltással változott.

Örökös ellenségünk ránk bocsátá zsoldos hadait s a kétféjű sas a magyar turul szívébe vágta karnait. De küzdött a nép, soraiban élül a 13 megdicsőülttel. S midőn látták ellenünk, hogy a sas gyöngül a hazafiság, a lelkesültség, a népszabadság felkent bajnokai előtt, ránk uszíták a népjogoknak esküdt ellenségét, az északi medvét is. Tovább küzdöttünk. De az ellenségek légiói közt lehatnyatott a büszke turul szárnya és ezer sebtől vérezve került a győző medve kezébe. S a medve átadta a sasnak „végezd kötelességed”.

El is végezte úgy, hogy hozzá hasonló példát fel nem mutat az emberiség történelme. Önként meghódolt sereg vezéreit bitóra nem vitte a valódi nagyság, a valódi erő soha. Itt csak a boszu működött. A jogokért küzdő nép vérbe fojtva libegett s vezérei a bitófán végezték éltüket. De keresztte változott a bitófa ő általuk s rájuk nem süthető a becsületesség bélyegét. Ideálunk marad nekünk mindörökké, míg él egy igaz magyar s az emberiség történelme is, mint a népszabadság vértanuit

tiszteli. Klió arany betűkkel véste nevüket a halhatatlanság márvány táblájára és tiszteletet parancsol emléküik...

Örömműnnap volt ellenségeinknek; a testtel az eszmét is eltemetve hittek. Gyászünnep volt nekünk, nemzetünk nagypéntekje.

Az ellenség csak a halotti tort ülte meg s elfeledte, ha százezrek őrzik is a sirt, mégis lesz új élet, lesz feltámadás.

A nemzet nem önként adta jogait, erővel vették el azt, s ezt visszakövetelni él a jog Isten és ember előtt.

S e küzdelemben a mártírok a vezetők, hiszen ők életüket áldozták fel érte.

Székely népem! Nemzetünk története sok példát ad neked. Ha voltak árulók, voltak hősök is. Ezeknek a hősöknek példáit vedd magad elé követendő utul s új életre kel a régi székely erény. Hová hajtanád árva fejed, ha ők, a hősök nem ontották volna érte véruket? S ha megtagadod őket, unokáid átka száll majd sirod felé.

Rabigába nyögnéd az idegen parancsot Nemzetiségedből, nyelvédből kifogatva sirhatnál e honban hontalan.

De új életre ébred a lankadt ideg, s tetterő költözik a fásult tagokba, új gondolat tölti el egész valónkat, hogy be fog koronázódnai a verrel megpecsételt nagy mű, független, önálló e haza s szabad, boldog lesz a népe.

Oltárrá változik e napon minden magyar lelke s illatos tömjénként száll az emlékezet.

De ez csekély! Nem evvel, nem csak ezzel kell áldozni az ők emlékének, hanem példának venni őket s küzdeni eszményeikért, akkor nyugodtan pihennek sirjukban, akkor könnyű lesz a hant. Méltó követői legyünk a vértanuknak, mert:

Nem haltak ők meg, ha az eszme él még, melyért ők éltek s élték áldoztak. Nem haltak ők meg ha lelkük fényét Tisztán, tündöklően öröklül hagyják, Nem haltak ők meg, ,, csakha már nem lüktet Szívünkben, heve az ők hős szívöknek, Hogyha ama nagy cél csak bolygó kísértet, Akkor haltak meg ők s óh, hiába éltek...

Kelet-friz juh a vármegyében.

(Juhtenyésztő gazdák figyelmébe.)

A vármegyei gazdasági egyesület a miniszteri kirendeltséggel együttesen már mult évben foglalkozott azon tervvel, hogy a kitünő legelő juhajtát a friziai juhót az itteni gazdák tenyésztésébe behozza, hogy a meglévő racka juhok tejelőképességét keresztezés által fokozza és így a juhtenyésztés jövedelmezőségét emelje. Sajnos azonban, ezen juhót, noha azzal már nálunk Magyarországon, sőt Erdélyben is többen kísérleteztek — eddig épügy, mint a karakult — megszerezni nem sikerült.

A friz juh tenyésztésével a kassai gazdasági akadémia foglalkozik a legszébb eredménnyel, de onnét csak 2 év mulva lehet még bányákat is kapni, mivel a leendő anyag már 2 évre előre van lefoglalva.

Most Dorner Béla kirendeltségi

intező néhány félvér tenyésztőhöz fordult és remélhetőleg sikerülni fog néhány kost ide keresztelés céljaira megszerezni. Miután a friz juhok az itteni gazdak nem ismerik, rövid vonásokban ezen fajtát a következőkben ismertetjük.

A friz juh hazája Németországnak az északi és keleti tenger öbleitől határolt része, melyet Frizianak is hívják. Ez egy nedves, ködös, tengervízrel páros, enyhe éghajlatu, mely lapályos fekvésű vidék, hol az állat hasig jár a kövér fűben és nem kelt csodálatot, hogy ilyen viszonyok között egy friz anyajuh évente 4-500 liter tejet ad. A kirendeltség megtehetné, hogy ilyen juhok közvetlen hazájából hozhatna a Székelyföldre, de előre láthatólag az itteni szárazabb éghajlatu és soványabb legelőjű vidéken az ehez nem szokott állatokkal nem érne el sokat.

Kell tehát, hogy már nálunk meg-honosodott, akklimatizálódott állatok kerüljenek ide. Azért törekszünk arra, hogy a kassai tenyésztőből szerezzünk tenyészállatokat, hol a frizeket már 22 éve tenyésztik és az időjárás viszonyaihoz hozzáneveltek és kavicsos, dombos, hegyes kopárosokon — legeltetik. (Az évi tejhozam ennek dacára 120 litertől 193 literig terjed.)

A friz juh hosszú, erős csontu lábaival, kos-orrával, lapos és nagy füleivel, 15-20 cm. hosszú, laza és fehérszínű gyapjával fűdött testével, bundában az öre emlékeztet.

Nyírott állapotban azonban szűk elejű, kiálló gerincű és csipőjű, csapott, éles faru, tehén állású, kissé csunya állat, melyet még fokoz az, hogy karminpiros színű a bőre.

A fejlett kosnak 75-80 klg., az anyának 55-65 klg. az elősulya. A tőgy nagy, csupasz és a szélesen álló hátsólábak között jól hátra tűzött, sokszor akkora, mint egy tehéné. A gyapju színe piszkos fehér, de lehet tarka is, vagy habozott, főleg a po-fában.

A friz juh szapora (Kassán pl. az anyák 60-87 százaléka ellett kettős báránnyal, sőt a három bárány is igen gyakori) és 8-9 hónapos korban kos alá bocsajtható, mert ekkor már elérte leendő testmagasságának háromnegyed részét, ami régi állatenyész-tési szabály. Rosszabb tartás mellett természetesen később szabad csak tenyésztésre ereszteni. A vemhesség 3-4 nappal rövidebb, mint a rackáé. Kassán a frizek fejési eredménye a t l a g b a n :

Fejés tartama 179 nap, napi fejési átlag 7-3 deciliter, évi fejési átlag 130-4 liter, sajthozam 20-6 klg. Egy friz anya évi tejjövedelme 29-34 K. Próbafejéseken azonban volt egy két anya, melynél az évi fejési átlag 141-2 liter volt.

A friz juh tejének zsírtartalma Kassán 7-1, a rackáé 4-0, a cigájáé 7-2 százalék.

Kiemelendő korai fejlődése. Kassán pl. a friz anya két éves korában már nemcsak maga báránnyal le másodsor, hanem első báránya is lelik.

Ezen juh az időjárás iránt nem érzékeny, mert Kassán egy 330 m. magas hegygerincen, a Tátráról jövő hideg szeleknek kitett deszkafalu istállóban elletnek a téli hónapokban, sőt néhány anya a havon ellett meg, hol éppen rozst legelt.

A friz juhokkal racka anyákat sikeresen keresztettek, úgy hogy a félvértek tejtermelése is jelentékenyen több lett a rackánál, a $\frac{3}{4}$ és $\frac{7}{8}$ vérűek pedig majdnem elérték az eredeti frizek tejhozamát, de a testi fejlődés is sokkal gyorsabb vált.

A testmagasság volt:

	friz + rackánál	rackánál
2 hónapos korban	15-4 kg.	9-6 kg.
4 " "	24-7 " "	14-5 " "
6 " "	29-5 " "	14-9 " "
12 " "	33-0 " "	23-0 " "

A gyapjut eladták f. év tavaszán kilogrammonként, a rackáét 130 fillérel, a friz és racka keresztzettét 165 fillérel.

Egy birtokos nyert három mo-sás után gyapjut: telivér friz után 2-10 klot, rackák után 1-01 klot, friz, racka keresztelés után 2-43 klot.

A friz tartása, takarmányozása ugyanaz, mint a rackáé, természetesen a jobb tartást ez is meghálálja, a rosszabb tartást megbosszulja.

Amennyiben ilyen juhajtá beszerezhető lesz, bár csak keresztzett vérben is, úgy azok kísérletezésre egyes jobb juhtenyésztő birtokosoknak lesznek kiadva, hogy onnét az ivadéka vármegye minél több helyére is mihamarabb eljuthasson.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kenyeret kérünk.

Szemünk sokszor könybe lábbad, Mert éhezünk, nincsen kenyér. Szívünk sajnó, ha gyermekünk A nincsenből kenyeret kér. De nincs, aki megtekintsen És nincs, aki rájok nézzen, Nincsen, aki könyörüljön, Hogy ne vesszünk éhen, szomjan.

Nevelteni gyermekinket Alig tudjuk mai napság, Mikor még a levegőt is Nemsokára pénzért osztják; Birtokot sem hagyunk rájok, Mert apánknak nem volt soha, Noha volt is messze volt az, Messze-messze, fenn a holdba.

Ruhánk kopott, néha rongyos, Dideregünk, fázunk benne; Némelyikünk ruhájából Háló is csak alig lenne, Biztatgatnak, kecségetnek Boldogabb, szebb, jobb jövővel, Vaj! kitudná megmondani, Az a jövő, mikor jó el?!

Nekünk nem kell kecségetés, Az nem segít, az mit sem ér, Miniszter ur! hallgasson meg: Nekünk kenyér kell, több kenyér. Kiltáshól, türelemből Nem élünk meg, gyomrunk fáradt; Kenyér kell az éhezőknek, Mert ha nem kap, hamar lázad.

Hát csakugyan valóra vált, Hogy az Isten akit megver, Nem lehet más, csak nevelő, Csak tanítóféle ember?! Hát már kihalt nagyjainkból Vezérinkből a szeretet, Hogy nem vesszik le vállunkról Azt az átkos, nagy keresztet?!

Nem dicsekszünk, de megtettünk Mindent, amit megtehetünk, És most mi is kérve-kérjük, Hogy tekintsen, nézzen felénk! Egy földműves — ha dolgoztat — Tisztes bért ad munkásinak Meddig kell még várni-túrni A nemzet napzásminosnak?!

Csak úgy bírjuk tovább vinni A vállunkra rakott terhet, Ha nincs gonddal összekötve És ha nincsen erőnk felett, De éhező hadseregnek Bizonyos a veresége Még akkor is, ha a lelke, A vezére Moltke lenne.

Miniszter ur! kérjük, várjuk, Váltsa be az ígéretet, Mert azt én is jól tudja, hogy Igérem szép, de adni szebb. Az olaj fogy, a láng lohad, Már csak alig-alig lobog; Kegyelmes ur! Gondolkozzék... Tüzet szítani nem nagy dolog.

József János.

— A király nevenapján, csütörtökön, az összes hivatalok és intézetek hálaadó istentiszteleten voltak. Az iskolákban szünetelt a tanítás.

— **Zenés mise városunkban.** Mostanában a helybeli Ferenc-rendiek egy igen helyes és minden nagyobb városban szokásos miseidőt honosítottak meg. Ez az úgynevezett „Uri mise”, melyet ünnepnapokon d. e. 11 órakor tartanak. Mai napon ez a csendes mise az eddiginél is vonzóbb lesz. Kozák Dávid jól szer-

vezett és itt időző zenekara fogja a zenét szolgáltatni a szokásos 11 órás miséhez.

— **Felirat a szegénytörvény eltörlésére.** Az 1715. XL t. c. ez a szegénytörvény, melynek eltörlését a „Szekely-Udvarhely” immár többször megsürgette. Most pedig Dr. Lukácsffy István szekelykeresztúri kir. közjegyző, valamint Dr. Kovácsy Albert orsz. képviselő és Dr. Valentik Ferenc tisztiügyész, mint törvényhatósági bizottsági tagok, az e hó 11-én megtartandó közgyűlésre két önálló indítványt adtak be. Az előbbi igen helyesen azt indítványozza, hogy táviratilag írjanak fel az országgyűléshez, hogy a szegénytörvényt már a legközelebbi ülésen eltörljék.

— **Gróf Majláth püspök egészségi állapota helyreállott.** Résztvett a katólikus nagygyűlésen és Bud-pest-ről hazautazott székelyre, Gyulafehérvárra.

— **A tanítók kérvénye.** Udvarhelyvármegye tanítósa, illetve a Tanító egylettagnak nevében Szász Ferenc elnök és Paal Sándor titkar aláírásával a vármegyei törvényhatósági bizottsághoz egy terjedelmes kérvényt nyújtottak be. Részletesen elpanaszolják a tanítók fájdalmait, melyekből az iskola veszedelmét is megjósolják. Eltekintve az indoklásoktól, feltétlenül szükséges, hogy a tanítók anyagi helyzete, az egyenlő képességű tisztviselők mértékével meressék s meg vagyunk győződve, hogy a nemzet úgynevezett napzámosainak kérését törvényhatósági bizottságunk is méltányolja és az országgyűléshez intézendő meglehetősen hangu felirattal támogatja. Nem lehet kétségünk aziránt sem, hogy a közoktatásügyi magyar kormány leg-kevesebb az 1908. évi költségvetésben a tanítók fizetésének kiegészítéséről gondoskodik épen úgy, mint a köz-ségi és felekezeti polgári iskolák tanítóiról gondoskodott. A tanítók pedig legyenek nyugodtak. Végezzék tovább is szeretettel magyar honfiai kötelességüket. Jogos kívánságaikat a nemzet méltányolja s ha egy évig késhetik is a rendezés, tovább immár csakugyan nem maradhat. Am azért helyeseljük mostani akciójuk azon irányát, hogy élénk színnel ecsetelve feltárták sebeiket. Ha van, amint hogy lehet is jogosan panaszkodni, annak odiuma azonban őszintén szólva a jelenlegi nemzeti kormányt nem terheli. A harminchat esztendő, mely alatt az elemi iskolák nem tudták elérni azt a színvonalat, amit modern államban okvetlen el kell érniök, tisztán azoknak a közönséges, osztrák bérenc kormányoknak lehet tulajdonítani, a melyek átoksúlyaképpen nehezdedtek a nemzet életére s amelyeket különösen az állami tanítók voltak kénytelenek leginkább és elég hathatósan támogatni. Szívvel-lellekkel azon vagyunk, hogy a tanítók ügye igazságosan rendeztessék és a magunk részéről is ajánljuk, hogy a törvényhatósági bizottság felírjon az országgyűléshez.

— **A vármegyei állandó választmány holnap d. e. 9 órakor tartja közgyűlés előtti utolsó ülését** Ugron Ákos főispán vezetésével.

— **Tanulmányutra** indult tegnap a kir. főreáliskola husz tanulója Nosz Gusztáv és Szarvas Arnold tanárok vezetésével. Utirányuk: Gyulafehérvár, Zalaháza, Verespatak, Abrudbánya helységek, Bucsum és Detonáta csucok. A kirándulók csütörtökön érkeznek vissza.

— **Ferenc József** az unitáriusok agg püspöke, 51 évi buzgó, sikeres tanári működése után, tanszéketől megvált. Ez alkalomból a papnevelő intézet bizottsága meleg hangu iratban emlékezik meg, amelyre a püspök hasonlóképpen válaszol.

— **Letesszük és ismét fel-fel-vesszük** — a delizáncot. Ha vasut nem jut, ez is valami a székelynek.

Szterényi József kereskedelem-ügyi államtitkar levele szerint — a kolozsvári posta- és táviratigazgatóság Gyergyószentmiklós és Székelyudvarhely között a tervezett köz-uti postajáratnak sürgős berendezésére utasított. Székelyudvarhelyről a budapesti esti gyorsvonathoz csatlakozó 8514 sz. vonat beérkezte után indul — a delizánc. Ez a körülményekhez képest mindenesetre előnyös összeköttetés, Sümegi Vilmos székely képviselőnek köszönhető, akihez az államtitkar a „Csikvármegye” csütörtöki, tegnap d. u. érkezett számában olvasott levelet is írta.

— **Bucszás.** Nagy sajnálatomra kedves barataim és jó ismerőseim mindenikétől személyesen nem tudtam elbucszani. Ennélfogva e városból való eltavozásom idején ily uton mondom mindnyájuknak szívből jövő bucsuzót, kérve őket, hogy tartsanak meg nekem is abban a barátságos jó emlékezésben, amilyennel en viseltemet mindig irántuk. Isten adása legyen mindnyájukkal! Székelyudvarhely, 1906 október 5-én, Diemár Károly, kir. főügyész helyettes.

— **Diemár Károly távozása.** Tegnap, október 6-án hagyta el városunkat Diemár Károly kir. főügyész helyettes Nyugalomba vonult hivatalától, melyet úgy töltött be, hogy mindenki tisztelget, nagyrabecsülését, őszinte szeretetét megnyerte egyenes, puritán jellemével. Hasábotat lehetne írni Diemár Károlyról anélkül, hogy egyenesen méltóképen értékelni lehetne. Ez azonban fölösleges, mert nagyszámú barátai, ismerősei szíveben örökké élni fog kedves, szeretetre méltósága. — Egyszerű, a modern pózolat, pökhendséget szigorúan megvető, aranyos kedélye a tarsaságok éltejeje vala. Aki egyszer beszélt vele, avagy hallotta ajkairól finom, keresetlen szavait eliröppenni, menten megszerette. Hazafisága pedig példányos volt mindenkor. Igazi 48-as szívdobog nemese kebleben. Ez sietette körünkbe való eltavozását is, mert annak idején a darabontok a jó hazafiatok hivatalukból elüldöztek. A vértanuk napján távozott székely anyavárosunkból, melynek aprajánagyja igaz szívből mond Isten hozza-dót! E bennünk a remény, hogy nemsokára viszont látjuk, hiszen atyai szívenek érzelmei, baratai és jó ismerősei idekötik, hozzánk kapcsolják ezt az igazi kedves és talpig uryi embert, amilyent oly keveset láthatunk és akitől mindnyájan könnyes szemmel vettünk bucsut. Budapest közelében, az Almásy-telep lesz otthona, adja Isten, hogy sokáig az maradjon.

— **A zetelaki gazdakör** fiatalágának tagjai a gazdakör cséplőgépeinek új szín készítése javára, e hó 14-én a Heszman Frigyes vendéglőjének nagytermében zártkörű kosaras táncmulatságot rendez személyenkint 60 filleres belépési díjjal. A hasznos célt szolgáló mulatság bizonyára a helyesen gondolkozó ifjúság becsületére válik. A kiküldött rendezők: Sándor Mózes és Sándor Károly.

— **Jubileum.** Városunkban a pénzügyi tisztviselői-kar tagjai kedves ünnepségre gyűltek egybe mult vasárnapon este a Tunyoghely-tele vendéglő (Központi szálló) udvari étter-mében. Derék kartársuknak, Mántó Miklós kir. kataszteri nyilvántartási biztosnak 25 éves szolgálati jubileumát ünnepelték. E kedves ünnep-ségen a kir. pénzügyigazgatóság fő-nökén Stratzinger Emil kir. p. ü. tanácsoson és helyettesen Homola János kir. p. ü. titkáron kívül ott láttuk az ünnepelt kartársait majdnem teljes számban s más ál-lású barátai közül is többeket, így Dr. Kovácsy Albert ügyvédet, városunk országgyűlési képviselőjét, Embery Árpád főgimnáziumi tanárt, a „Tisztviselői Kör” elnökét, valamint a kör több tagját és más-sokat. Stratzinger kir. pénzügy-

igazgató, a szeretetre méltó hivatali főnök köszöntötte fel elsőnek Mántó Miklóst, rámutatva jubiláló derek tisztviselőjére, aki 25 év buzgó és terhes szolgálata után is teljes testi és szellemi erőben, ifjú buzgalommal működik választott életpályáján szerencsét, sikert kívánt további működéséhez is. A jubiláns meghatva mondott köszönetet. Sok meleg pohárköszöntő hangzott el még a társaságban, mely a hajnali órákig együtt maradt. Mi a magunk részéről is örömmel csatlakozunk az ünneplők jókívánataihoz, elismeréshez és szeretethez, melylyel a jubiláns bizonyára kelemenesen lepte meg állami szolgálatba lépésének huszonötödik évfordulóján.

— Október 6 ikát városunk özszes tanintézetei sikerült ünnepélyekkel tartották meg. Hazafias kegyelettel adóztak a tizenhárom aradi hős emlékének.

— Szamarhurut Felsősfalván.

Felsősfalván — mint biztos forrásból értesülünk — a hörghurut valószínűsítéses járványos jellegűt és gyakran fordul elő haláleset is. Eddig hivatalosan megállapított halálozás hat esetben volt. A betegek száma a százat is meghaladja.

— Szarvasmarha-kiállítás és ló-díjazás.

Az e hó 2-án városunkban megtartott állatkiállítás és ló-díjazásról a következő adatok nyújtanak tájékozást: Borjas tehének közül fel volt hajva 49 darab. Harom éves üsző 27 darab. Két éves üsző 15 drb. Borjas tehenért I. díjat Pálffy Zoltán firtosmartonosi lakos, II. díjat Firtos György székelykereszturi lakos, III. díjat Peter Áron felsőboldogfalvi lakos, IV. díjat Szőke Károly székelykereszturi lakos, Harom éves üszőért I. Firtos Gergely székelykereszturi, II. Kovács Domokos székelyudvarhelyi és III. Barta Mózes ujszékelyi lakos. Két éves üszőért I. Kovács Domokos székelyudvarhelyi, II. Sata János lókodi és II. Vas Domokos homoródvárosfalvi lakos. A tehének között több igen jó minőségű tehen volt, melyek közül a rendelkezésre álló jutalomdíjak közül csak a fenti négy tulajdonos kaphatott díjat. A bírálóbizottság az állatok fejlettségére, ép testalkatára fektette a főszűrt ügyezeknél, mint a 3 és 2 éves üszőknél is. Felhajítottak csikós kancát 54-et, 3 éves kancacsikót 20-at, 2 éves kancacsikót 24-et, 1 éves kancacsikót 12-öt. I. díjat Kovács Domokos székelyudvarhelyi, II. díjat Simó János bogárfalvi, III. díjat Simó Lajos farkaslaki, IV. díjat Haurik Alfréd székelyudvarhelyi, V. díjat Pál György atyhai, VI. díjat Tóth György böggözi, VII. díjat Tamás Dénes oroszhegyi, VIII. díjat Kassay Dénes székelyudvarhelyi lakos. A 3 évesekért I. díjat Gagyi László alsóboldogfalvi, II. díjat Bán Mózes székelyderzsi, III. díjat Simó Lajos farkaslaki lakos. A 2 évesekért díjat Müller János erkedi, Tóth Károly bikafalvi, Barabás Áron székelyudvarhelyi és Vas Dénes homoródszentpéteri lakosok 1 éves csikóért pedig Nagy Dénes székelykereszturi, Bedő Gyula homoródvárosfalvi és Péterffy Lőrinc székelyszenttamási lakosok nyertek díjat.

— A tordai kiállításról terjedelmes beszámoló cikkelyeket közölt az „Ellenzék” című kolozsvári napilap közelebbi számaiban. Többek között megemlékezik Betegh Pál és Társa könyvnyomtató és könyvkötő intézetének, a „Székely-Udvarhely”

kiadóhivatalának kiállítási tárgyairól is; a sokszorosító iparcsoporthoz, mint „nagyon értékes” dolgokat emelvén könyvdatumait és könyvkötői munkáit.

— Hálás köszönet. Alólirott mind azoknak, akik feledhetetlen élettársam halála szomorú alkalmából úgy a temetésen (e hó 3-án d. u. 2 óra-
kor) történt megjelenésükkel, mint azután is szíves igazi részvételükkel pótolhatatlan veszteségünket enyhíteni igyekeztek, e helyen is leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. Jótéteményeiket pedig fizesse meg a Mindenható. Székelyudvarhely, 1906 okt. 5. Holstein Samu

— Nőcselédék jutalmazása. A budapesti Székely Egyesület az Ács Károly féle alapítványa kamatából hét 40—40 koronás jutalomdíjat tűzött ki 4 férfi és 3 oly székely születésű nőcseléd részére, kik legkevesebb öt év óta állandóan a megye területén szolgálnak s szorgalmukat becsületességüket és hűségüket hivatalosan igazolják. Felhívjuk az ezen jutalom elnyerésére igényt tartó székely cseledeket, hogy pályázati kérelmüket szolgálatuk helye és idejének kitüntetésével, a kör- és községi jegyzők közvetítésével a járási főszolgabírók, illetőleg Székelyudvarhely város tanácsa útján a vármegye alispánjához folyó évi november hó 20 ig adják be.

— A rokkant és nyugdíj pénztár választmánya holnap tartandó ülésére e helyen is meghívja a választmány tagjait az elnökség.

— Tanulmány olajfestékek az özszes szírnaryiatokban Betegh Pál és Társa könyv-, papír-, író- és rajzszerekkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt kaphatók.

— A róm. kath. plebánia templom belső javítás és díszítésére adakoztak (IV közlemény) Dr. Valénsik Ferencné 18. sz. gyűjtőívén: Klein Sándor Budapest 100 K. Dr. Issekutz Viktor 10 K. Fülel Sz. Lajos, Széles Dénes 4—4 K. Ugron Zoltán, Bíró Dénes, Dr. Elekes, Dr. Lengyel Zoltán, Szegedy Árpád, Dr. Zakariás János 2—2 K. Nemes Dénes, Dr. Fankovics, Lukácsffy, Bartha Gábor, Bihary, Horváth Károly Székelykeresztur 1—1 K. összesen 136 K. Stabisevsky Virginia 126. sz. gyűjtőívén: N. N. 2 K. N. N., „Már”, Zomora, Péntek László, Ujfalusi 1—1 K. N. N. 40 f. Össz. 740 K. Gáspár Antalné 26. sz. gyűjtőívén: Ferencz Márton 10 K. Gáspár Antal, Fekete József, Hartmayer Rudolf 4—4 K. Sántha Albert 3 K. Kristóf István, Rákosi Tamásné, Bajna Ignác, Kiss Imre, Fülöp Istvánné, Kiss András, Jakab Lajos, Simó Józsefné, Székely Józsefné, Konrad Albert, Cserey Józsefné 2—2 K. Binder Istvánné, Albert Andrásné, Friedmann Jenő, Simon József, Györfi Lajos, özv. Illyés István, Ungvári Anna, Kiss György, Fábrián Zsigmond, Szalai Dénes, Illyés Istvánné, Várady Antalné, Likmann Károly, Szabó Mária 1—1 K. Péter Ferenc, Fülöp Bertalan, Szenkovits Mártonné, Szállás József 60—60 f. Idősb Ungváry Lajos 50 f. Szabó Juli 40 f. Izrael Dávidné, Csiki Imre 20—20 f. összesen 6470 K. Kassay Dénesné 38 sz. gyűjtőívén: Kassay Dénesné 4 K. Kassay Berta 2 K. Balázs Jánosné, özv. Adám Ferencné, Pál Ignácné, N. N. Balázs Zsigmond, Dimitróf Anna, Kovács Zsigmondné, Kovács Zsiga, Bíró Dénesné, Angi Teréz 1—1 K. Olvasatlan 36 f. Kovács Mihály, Császár Joachimné, Bíró Imre, Keresztes József 20—20 fillér. Márton Gergely, Bille Péter, Bartha Katinka, Ferenczi István, Máté György, Török Veronika 10—10 f. összesen 1836 K. Özv. Simó Györgyné II-ik 134 sz. ívén Gyulafehérvárt s Borbándon 48 adakozótól 56.12 K. Jánossy Beáta 94 sz. gyűjtőívén: Rieger Imre Csorbató, Kassay Lajos Somlyó 10—10 K. Schröder József Veszprém 5 K. Szabó Erzsike, özv. Oszvath Lászlóné Bpest 3—3 K. Gabosi N., Jánossy János, Kiránduló társaság 2—2 K. Dr. Horváth Árpád 150 K. Daraghy Miklós, Darzon Béla, Pál E., özv. Lutzó Albertné, Csiki Izabella, Finkér Béla, György L., Szabó Dávid 1—1 K. összesen 4650 K. Özv. Pálffy Ferencné 114 sz. gyűjtőívén: özv. Pálffy Ferencé 10 K. Löffy Mici 74 sz. gyűjtőívén: Medgyes- és Marosvásárhelyről 11 adakozótól

14-20 K. Löffy Berta 47 sz. gyűjtőívén: Radnóth és Mikházán 10 adakozótól 6,80 K. Berkezi Sándorné 125. gyűjtőívén utólag Jung-Cseke Lajos 10 K. Összesen 3708 K. I—III. közlemény 1199-11 K. összesen 1569 K 19 f. Székelyudvarhely, 1906. október 1. Fogadják a nemes szívű adakozók ez uton is hálás köszönetünket

Gróf **Mikes János Pásek Viktor**, főesperes plebános, bizottsági pénztárnok, bizottsági elnök.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan szíveskedjenek intézkedni, hogy a lap további küldése fennakadást ne szenvedjen.

CSARNOK.

A székelyek reáltörténete 1562—1691-ig.

Irtta: **Connert János**, ford. **Balásy Dénes**. (69. folytatás.)

A földönlakóknak ilyen jó dolga és adómentessége, nagy tolongást keltett a harmadik rendben amazok viskója felé és e miatt az adóteher, mely általában volt kivétel, elviselhetetlenné lón a harmadik rendre. A sok féle panasz után, a mit ez okozott, 1559 júniusba a fehérvári országgyűlés elhatározza, hogy külön kiküldöttekkel a földönlakókat, szolgákat és a harmadik rendet összeírta. Ez azt jelentette, hogy eddigi adómentességeket az előbbieket elvesztik, viszont a főnépek és lófők, kik harmad, negyed igen ugyanazon rendből származtak s kiknek ősei vitézi érdemeiket szerettek, nem irattak össze, nem becsültettek meg, hanem hadi szolgálataikért régi szabadságaikat megtartották.³⁰ Nem nehez fölsimerni ebben a tüneményben, hogy a fejlődés iránya, egy a vármegyeihez hasonló és adót fizető jobbágyok felé tartott, melynek erősítésére az adóztatás kiterjedett most a földönlakókra és a cselédségre is, miközben a primorok és primipilusok megróvhatlansága elvének hódoltak és kedveztek.

János Zsigmond alatt próbát tesznek, kiterjeszteni a tizedadást a lófőkre is. Az országgyűlés t. i. azt határozta 1559-ben, minthogy bírói ítélettel lón kimutatva, miszerint a primipilusoktól a primorok nemcsak a 3 székben, de egybeitt is tizedet szedgettek, akkor adják meg ő felségének is az igazi tizedet.³² Vajjon miéle cim alatt szedtek a primorok tizedet? azt nem tudhatni. Valószínű, hogy itt részben a primorok által bérlet püspöki tizedekről van szó, melyeket 1556-ban szekularizáltak. A harmadik rend adogatott kétség kívül tizedet, de a lófők attól mentesek voltak. Ilyesmiket szedni a lófőktől, bizonyára jog és szokás ellenes is volt. De ennél a pontnál az a jellemző: maga a fejedelm próbálgatja törvényne tenni ezt a visszaélést.

Ezen állandó adóztatás ellen az adóhoz nem szokott harmadik rend kézzel-lábbal tiltakozott és egy erőszakos támadásban, fegyverrel próbált védekezni a jobbágyokba való lassu, de következetes leszorítás ellen. Mert a fölkelés oka nem egyedül az adó; de az örökös nyomás s a két első rend elleni gyűlölet is volt, mint a mely kihuzta magát a szokatlan terhek alól, a fejedelemmel egy követ fujt, úgy hogy a székely támadás nem csupán a fejedelm ellen, hanem a két első rend ellen is irányult, melynek jószágait rettenetesen megdulta. De hát hiába. Vaskézelt verték le a harmadik rendet s békóba, jobbágyokba tették. Nem volt ennek talán kizárólag oka sem a fejedelm maga, sem a más két rend s még kevésbé a védekező harmadik rend, hanem főként a viszonyok, a körülmények, melyek kivülről a hódító, belülről az új fejedelemség részére áldozatokat követeltek s ez az áldozat, ez a tragikái sors a harmadik rendet ta-

lálta. Hiszen az akkori gazdasági jövedelem a gyakori hadjárat terheit nem bírta el és hogy valamiképp mégis elbírja, a társadalomnak két részre kellett szakadnia, mint éppen a vármegyén: egy hadi szolgálatot tevő s egy adót fizető osztályra. A százsok, kik az idegen betörés eseteit kivéve, hadi szolgálatot nem tettek, csak zsoldosokat fogadtak, gazdasági erejüknél fogva leginkább meg tudtak birkózni az új helyzettel.

XIV. AZ EGYENLŐ MEGTERHELTE-TÉS KORSZAKA 1562—1601-IG.

A segesvári országgyűlés cikkelyeiben 1562-ből, elvi határozatot nem találunk ugyan a székelyek adózási kötelezettségéről, de maga az a ténykörülmeny, hogy a harmadik rend tagjai csaknem kivétel nélkül mind kincstári jobbágyokká tétettek, magában foglalja az adófizetés kötelezettségét. Annak okáért hát a székelyek és szabadságaik visszaadásáig 1599-ben, vagyis a Báthori Zsigmond által visszaadott alkotmányos jogaik jogérvényes foganatosításáig, 1601-ben, szabályszerűen fizettek adót.

A mondottakból következik, hogy az özszes adókat, a melyek a más két nemzetre kirovattak, azoknak is hordozni kellett, a kik most lettek jobbágyokká. Az adónemek közé tartozott első sorban a török adó, melyet rendszeren a tavaszi országgyűlésen, ami január és június közé esett, róttak ki. Kapunként 99 dénárt, néha 1 ft 50 krt tett az rendszeren. A fölösleget, ami esetleg megmaradt, a fejedelm saját belátása szerint a maga és az ország szükségére fordította.

Azonkívül a fejedelmnek az öszi gyűlésen, mely augusztus és december közt volt, de többnyire szeptember vagy októberben tartották, a subsidium vagy segedelem cim alatt egy külön adót szavaztak meg, melyet ő a maga és az ország céljára, a mi voltaképp egy volt, fordíthatott. Nem ritkán a fejedelmi gárda fentartására nyomatékos cim adtak ennek. Az e fajta adó nagysága a fejedelm és az ország szükségleteitől függött; abból kellett ugyanis fedezni a gárdát, a bizonyos célra toborzott zsoldosokat, az udvartartást, továbbá a követségeket idegen udvarokhoz és más egyebet. Erre is 99 dénárt szavaztak meg rendszeren, de szükség esetén adtak néha egy negyed, egy kettő, három negyed és 1 forint pótlékot is kapunként. A század vége felé még 1 ft. kapadó is fordul elő. A fejedelmi pótlékokat tavaszi országgyűlésen szavazták meg többnyire s ritkán mentek azok többre egy negyed és egy kettő ft-nál.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

326—1906. sz.

Meghívó.

A gazdasági egyesület választmánya folyó hó 9 én d. e. 9 órakor a vármegyeház kistermében választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjai tisztelettel meghivatnak.

Targysorozat:

1. A cseledtörvény módosítására vonatkozó javaslatok előterjesztése.
2. Folyó ügyek.

Székelyudvarhely, 1906 okt. 5.

Az elnökség.

— Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság és szeszfinomító-gyár Kecskeméten budapesti központi irodájának (V. Mérleg-utca 11.) heti üzleti jelentése:

Mai zárlatarak Budapestben:

	Nagyban	Kicsinyben
Finomított szesz adózva	144—	148—
Finom szesz adózatlanul	43.50	47—
Nyers szesz adózva	142—	145—
Denaturált szesz	38—	39—

A nyers szesz ára 36—37— korona a termelő állomáson átvéve.

Kiadja: **Betegh Pál és Társa** ujságkiadó intézete.

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Gyertyánty J. fia vasnagyszerkedésében Székelyudvarhelyen.

Se fáradság, se kiadás

nincs kimélve a Scott-féle Emulsio előállításához szükséges nyers anyagok vásárlásánál, csak azért, hogy valóban a legelső és legjobb minőségű csukamájolaj, valamint alfoszorsavas méz és nátron biztosított részünkre. Ezen kizárólag elsőosztályú anyagok műszaki gyakoroltságát és szinte kíméletlen tisztaságát magában foglaló sajátos Scott-féle eljárás által dolgoztatnak fel és a készítmény nemcsak jó ízű és feltétlenül könnyen emészthető, hanem rendkívüli hatásos és sokkal hatásosabb, mint a közönséges csukamájolaj. A gyöngeges összes eseteiben, legyen az akár testi, akár betegség következménye, akár felnőtt betegről, akár gyermekről van szó, a Scott-féle Emulsio mindenesetre felülmúlhatatlan erősítő szer.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódi ságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr BUDAI EMIL

„Városi gyógyszerháza” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerházaiban.

NYILT-TÉR.*

Tisztelettel hozom b. tudomására a n. é. közönségnek, hogy Deák-tér 15. sz. alatti fűszer fióküzletemet, egészségi okokból kifolyólag Hänn József urnak átadtam, a midőn tehát ez alkalommal is szíves bizalmukért köszönetem nyilvánítom, kérem azt utódom részére is megadni szíveskedjenek, maradtam

teljes tisztelettel

Dragomán S. J.

Ifj. Dragomán Domokos.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy Deák-tér 15. szám alatt levő Dragomán S. J.-féle fűszer üzletet október hó 7-én átvettem s azt a mai naptól kezdve saját nevem alatt folytatom.

Nevezett üzletben kizárólag csak a legjobb minőségű fűszer, festék, fonal, fejtő, liszt és csemege árucikkeket fogok vezetni oly alapon, hogy feltétlen pontosság, előzetes megismerés, valamint szolid áruim által nagyra becsült vevőimnek teljes megelégedését és becses bizalmát mielőbb megnyerhessem.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Hänn József.

* E rovat alatt közölte nem vállal felelősséget a szerk.

Eladó küküllőmenti faj-must

mint egy 250 hektóliter. Haranglab (Kisküküllőmegye). Posta és vasútállomás: Abosgálfalva Szüret folyó hó 15-ikétől kezdődőleg. Szőlő ugyanott addig is megtekinthető. Értekezhetni: Veér Györgynével, Brassó, Igazságügyi palota. Telefon: 204

Lóheremagot és lucernamagot

addig ne értékesítsünk míg a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Előadó Szövetkezet székelyföldi kerületi fiókja arra vonatkozó ajánlatát nem adta.

544 1-2

Balácsi Ignác mészáros-nál marhaus levesnek való kilója 1 K 20 f. sátni való 1 K 28 f. 543 1-3

Üzlet átvétel.

Alulírott tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Sterba Ödön jóhírű fűszerkereskedését vétel útján átvettem és azt ezentul saját nevem alatt folytatom.

Midőn ezt a körülményt a közönség szíves tudomására hozom, kijelentem, hogy fő törekvésem lesz a legkényesebb igényeket is úgy a szolid, pontos és előzetes kiszolgálással, mint kiváló minőségű és olcsó áruimmal kiérdemelni.

Kérem a n. é. közönség elődömránt tanusított szíves pártfogását részemre is fentartani és én ígérem, hogy azt minden tekintetben ki is fogom érdemelni.

Gyarmathy Ákos
fűszerkereskedő.

Faeladási hirdetés.

A szentléleki közbirtokosság (Udvarhelyvármegye) tulajdonát képező Oroszhegy község határában fekvő „Tartod” nevű legelő-erdejében 19791-904. számú rendelettel engedélyezett 178-2 kat. holdon található 1101 köbméterre becsült lucfenyő és 44193 köbméterre becsült bükk műés tűzifa, melyeknek kikiáltási ára 11335 korona, Szentlélek község házábanál 1906. évi október hó 31-én d. e. 9 órakor nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Utóajánlatok nem fogadtnak el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.
Árverési feltételek a korondi m. kir. járási erdőgondnokságnál, Székelyudvarhelyen és alulírott nál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Szentlélek, 1906 április hó 24-én.
LAKATOS MENYHÁRT,
közbirtokossági elnök.

10692-906. ár. sz.

Hirdetmény.

Udvarhelymegye árvaszéke az özv. Vallics Józsefné gyámánya kérésére elrendelte, hogy nehaj Vallics József utóainak a parajdi 43-ik telekkönyvben foglalt ingatlanai, ugymint: vendég'ői helyiség, udvar, kert és melléképületek nyilvános árverésen eladassanak. Ez a nyilvános árverés Dr Paál Árpád kiküldött árvaszéki ülnök vezetése mellett folyó évi október 28-án délelőtt 9 órakor veszi kezdetét Parajd község házában.

Az árverezendő ingatlanok kikiáltási ára 16 ezer korona. Árverezni szándékozó a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzül letenni tartoznak. Az árverési vevő az árverés költségeit is köteles lesz kiegyenlíteni.

Udvarhelymegye árvaszékének Székelyudvarhelyt 1906. szept. 25-én tartott üléséből.

Br. Orbán János, h. elnök.

5751-906. v. t. szám.

Hidetmény.

Miután november 4-ike vasárnapra esik, figyelmeztetik a közönség, miszerint az itteni országos marhavásár f. évi november 2. és 3-án, a kirakó vásár pedig november 4., 5. és 6-án fog megtartatni.

Segesvárt, 1906. szeptember 29.

541 1-3

A városi tanács.

Egy jó családból való fiúgyakornoknak felvétetik Hänn József fűszer és csemege üzletében Székelyudvarhelyt.

244-1906 sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a székelyudvarhelyi róm. kath. plebánia tulajdonát képező külsőségek, rétek, kaszálók és szántóföldek az 1906. évi október hó 14 ik napján reggel 8 órától kezdődőleg egy tömegben, esetleg külön parcellánként nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek 6 egymásután következő évre haszonbérbe fognak kiadni.

Az árverés a helybeli plebánia épület földszinti helyiségében fog megtartatni.

Az árverési feltételeket és a haszonbérbeadandó ingatlanokra vonatkozó kataszteri birtokleveket az érdeklődők a róm. kath. plebánia irodájában megtekinthetik.

Szekelyudvarhely, 1906. szept. 21.

Róm. kath. plebánia.

Gróf Mikes János,
főesperes plebános.

„Eredeti Singer” varrógépek

a legkisebbtől a legnagyobbig, szabott ár mellett, készpénz vagy részletfizetésre, e megyében kizárólag csak Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 16. sz. alatt levő „Eredeti Singer” cég képviselőjénél rendelhetők meg, hol a részletfizetések is teljesítenők. Tehát sem kereskedők, sem más ügynökök valódi Singer-féle varrógépeket nem árulhatnak.

Kiváló tisztelettel

Bokor András.

az „Eredeti Singer” cég megbízottja.

Uj borkereskedés!

Van szerencsém tisztelettel tudomására hozni Udvarhelyvármegye és Székelyudvarhely város közönségének, hogy Székelyudvarhelyen letező Kovács Gergelyné borkereskedése a mai napon megszűnt létezői s ezentul Kovács Gergely néven fog vezetetni.

Kiváló tisztelettel:

Kovács Gergely,

2-2 530

borkereskedő.

KÉRJEN

csak
Seller és Kary-féle

FREDIN

legjobb tisztítószert minden lábbelihez, fekete és sárga színben. Különösen ajánlható boxcalf, oscarria, chevreaux és lakkeipólh. Bécs, XII. l.

Tankönyvek, tanszerek

kaphatók: BETEGH PÁL és TÁRSÁNÁL.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziszert, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult községnél, csúznál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban csomagolva. Ára üvegben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerházaiban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

STOCK-COGNAC
MEDICINAL

Kezesség mellett, tiszta borból párolt. Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

GAMIS ÉS
STOCK

pároló-telepe
FIUME - BARCOLA.

Kapható minden jobb üzletben.